

ITALA ESPERANTISTO

(L' ESPERANTISTA ITALIANO)

Organo Ufficiale della FEDERAZIONE ESPERANTISTA ITALIANA

ABBONAMENTO ANNUO	
Italia	L. 10,—
Esteri	„ 5,—
Abbonamento sostenitore	„ 20,—

Un Numero L. 1

JARA ABONO	
Italujo	L. 10,—
Eksterlande	„ 15,—
Helpabono	„ 20,—

Direzione ed Amministrazione

presso la Sede della Federazione Esperantista Italiana - Via. Spiga 29, Milano (Italia)

PUBBLICAZIONE RECENTISSIMA

MANUALE PRATICO D'ESPERANTO

IN 12 LEZIONI

Prezzo: Lire 3,50 Sconto del 40 per cento ai Gruppi esperantisti e per Corsi d'esperanto. — PAGAMENTO ANTICIPATO.

Indirizzare richieste e vaglia alla FEDERAZIONE ESPERANTISTA ITALIANA, Via Spiga 29 — MILANO

DI PROSSIMA PUBBLICAZIONE: **Vocabolario completo italiano-esperanto ed esperanto-italiano**

BANCA COMMERCIALE ITALIANA

SOCIETÀ ANONIMA

Capitale sociale . . L. 260.000.000
Riserve . . . . . » 130.000.000

**Direzione Centrale
MILANO**

72 Filiali nel Regno

FILIALI ALL'ESTERO:

Londra — New York
Costantinopoli

**TUTTE LE OPERAZIONI
DI BANCA**

Ogni sincero Esperantista

dovrebbe sempre avere a sua disposizione
« La Vivo de D.ro Zamenhof », magnifica composizione di ED. PRIVAT, bellamente illustrata con ritratto e con vedute.

Prezzo: 3 scellini al cambio del giorno, più L. 0,70 per la spedizione, per cartolina-vaglia.

Per ordinazioni, rivolgersi alla

ESPERANTA LIBREJO
via Giovanni Tomm. Invrea, 2-5 - Genova 9
unica depositaria per l'Italia e le colonie.

TRIA INTERNACIA

**Specimena Foiro
en PADOVA.**

La unua itala Foiro, kiu okazaj en neprovizoraj Konstruaĵoj!

Oficiala delegito por Lombardujo: Internacia oficejo por Foiroj, specimenaj Ekspozicioj & a. — Via Principe Amedeo, 11 - MILANO.

Eskluziva Agento por la reklamado en PADOVA, foirrevuo k. oficiala Kalalogo.

Manuskriptojn kaj sciigojn oni devas sendi al la Ĝenerala
Sekretario de I. E. F. — La Redakcio rezervas al si la
rajton karekti laŭbezone la manuskriptojn. — Artikolojn ne
akceptitajn oni ne povas resendi. * * * * *

Nova Tempo

la mezeŭropa esperanta
kulturgazeto, sendependa,
ankaŭ je via dispono, eli-
ras monate. Postulu sen-
pagan kajeron.

Nova Tempo - Wien,
Aŭstrujo, Mollardg. 55.

POR BONE AĈETI

TUKOJN kaj TRIKOTOJN

POR SINJORINOJ KAJ SINJOROJ
ĈIUJ DEVAS IRI ĈE

F. FINZI

EN

Nordaj Portikoj - MILANO (Italujo)
Placo Duomo 25 - Telefono 4760

Librejo Esperanto

LOCARNO

vendas esperantajn
... literaturajojn ...

MENDU KATALOGON:

STEFANO PEDRAZZINI

(Ticino, Svissera) **LOCARNO**

Liberiga Stelo **al la Internaciistoj!**

Kiu volas rapidigi la triumfon de Esperanto en la
laboristaro; eŭrigi lumon kaj sanan spiriton en la
esperanta movado; helpi la eldonadon de lite-
raturo internacie kuniga; unuvorte labori je la
kreado de sennacieca — ununacia — popolo, tiu
senprokraste anigu al "L. S." kaj abonu ĝian
oficialan organon: **Esperantista Laboristo**.

Statutoj kaj provnumero estas riceveblaj inter-
sange de 1 stampita resp. kupono (aŭ alia samvalora)
adresota: 177, Rue de Bagnolet - PARIS.

Tarifo de la reklamo

Unua	pago	400 lirojn	— $\frac{1}{2}$	220	— $\frac{1}{4}$	120	— $\frac{1}{8}$	70
Kvara	»	350	»	180	»	100	»	60
Dua aŭ tria	»	250	»	130	»	70	»	40

Por tri aŭ pli ol tri entreprenoj oni faras specialajn rabatojn.

ITALIA ESPERANTISTO

(L'ESPERANTISTA ITALIANO)

Organo Ufficiale della FEDERAZIONE ESPERANTISTA ITALIANA

ENHAVO: Rondveturado de la Tri Lagoj (Norditalujo). - Per una terminologia commerciale internazionale. - XIII Universala Kongreso de Esperanto en Praha (Cekoslovakujo). - L'Esperanto nel mondo: notiziario estero. - Itala kroniko. - Alvoko. - Pri la realaj kondiĉoj de Italujo. - Esperanto en la Lernejoj. - Propono de deksejara Samideano al la legantoj de « Itala Esperantisto ». - L'Esperanto e la Lega delle Nazioni. - Nove Stati favorevoli all'Esperanto. - Federazione Esperantista Italiana (Comitato Centrale): Il XIII Congresso Esperantista Universale a Praga; Oficiala Sciigo N. 3. - Alkoholo kaj la hejmo. - Universala Sport-Ligo. - Sottoscrizione permanente per la diffusione dell'Esperanto in Italia e Colonie (Konstanta monoferado por la disvastigo de Esperanto en Italujo kaj en gijaj Kolorioj). - Donacoj ricevitaĵ.

RONDVETURADO DE LA TRI LAGOJ (NORDITALUJO)

Kiu faras ĉu longan ĉu mallongan vojaĝon tra Italujo ne forgesu viziti la « tri lagojn » (lago de Komo, de Lugano kaj Maggiore aŭ *Verbano*). Ilia beleco kaj ilia interligado igas tiun regionon unuaranga centro el turisma vidpunkto, kiun oni povus kompari nur kun la « Riviera » de Genuo kaj kun la Ĉirkaŭaĵoj de Nâpoli.

Turismaj servoj estas ĉie komfortaj kaj tute malkaraj, same kiel la veturadplanoj tre oportunaj kaj plejofte malkaraj. La grandaj direktaj vagonaroj de la Simplono kaj de la S. Gotardo, la elektraj fervojetoj ĉirkaŭ Varese, malkaraj kaj rapidaj, la Fervojoj Nord-Milano, konkurence kun la ŝtataj fervojoj al Komo, multaj elektraj tramveturiloj, kelkaj ŝnur-kaj dentfervojoj, krom aŭto-moto-ciklostratoj unua rangaj tre taŭgas por turisma penetrado en tiu regiono.

La plejmulto de la turistoj faras tro rapide la rondveturadon de la « tri lagoj » kaj ili tute malpravas. Efektive estas, en la esenco de ĝia beleco, tro de elementojn, kiujn oni preterlasas, dume dum ili estas fundamentaj en

tiu rondveturado, kiu substance estas je pejzaĝoj. Mateno kaj vespero donas mirindajn efektojn je lumigado, precipe pro la kolorigado profunda de la akvoj proksime de Komo kaj de Pallanza.

Krom tio, estas tute speciala maniero por admiri la ĉarmon de la lagoj la vido el la montoj. Tagigo kaj noktigo el la superde M. Generoso, M. Mottarone, « la Sighignola », M. Brè, S. Salvatore, Brunate, Monto Tre Croci, estas neforgeseblaj, same kiel ankaŭ el malplialte. En la programo de rondveturado tra la tri lagoj oni ne forlasu ekskursojn al la montoj: male, oni agas kiel persono, kiu vizitus pinakotekon, kiam ne estas taŭga lumigado aŭ kiu irus vidi panoramon, kiam estas nebulo.

Plej vizitindaj estas la okcidenta bordo de la Koma lago, el Komo ĝis Argegno (elp. Argenjo) kaj el Azzano (elp. Accano) ĝis Menaggio, krom la lagbordo Bellagio-Varèna; la ĉirkaŭaĵoj de Lugano; la lagbordo Laveno-Intra-Pallanza-Stresa. Ankaŭ la sovaĝa lago de Lekko estas mirinde bela, se oni traveturas ĝin ŝipe, ĉar fervoje oni vidas nur malmulte; kaj ne malpli bele estas, kvankvam soleca, grandioza kaj impresiga, la norda parto de la

Koma lago branĉo de Colico (elp. Kòliko), same kiel estas mirinda la tuta norda parto de la lago Maggiore. Malmulte interesa estas la tieldirita lombarda lagbordo (Laveno-Angera) de tiu-ĉi lago.

Por efektivigi la rondveturadon de la *tri lagoj* estas kelkaj vojaĝplanoj plej konsilindaj. Unu el la plej komunaj estas el Milano per Nord aŭ Ŝtatefervojoj ĝis Komo. Mallonga vizito tra la urbo; per vaporŝipo al Kadenabbia aŭ al Bellàgio (dormado ĉi tie). Vizito de Villa Karlotta kaj Villa Serbelloni, poste al Menàĝĝio vaporŝipe aŭ boate, kaj de tie fervoje al Porlezza (elp. eccà). De tie ĉi al Lugano. Suprenveturado al S. Salvatore. La trian tagon vaporŝipe (laŭvole, fervoje) ĝis Ponte Tresa (elp. Treza) kaj de tie ĉi fervoje al Luino. Vaporŝipe al Pallanza. Vizito de la Borromeaj Insuloj kaj de Stresa (elp. Streza); reveturo al Milano, via Laveno aŭ Arona (aŭ el Arona al Novara-Ĝenova aŭ al Santhià-Torino).

Varianto tre rekomendinda estas daŭrigo de la veturado dum la tria tago el Lugano vaporŝipe ĝis Porto Ceresio (elp. Ĉerésjo), anstataŭ al Luino kaj de tie al Varese (elp. Varéze).

Suprenveturado al la Monto Tre Croci (elp. Kroĉi) per ŝnurfervojo kaj poste, per elektra tramveturilo tra la « Valganna », al Luino. Cetere kiel supredirite. Tiu vojaĝplano daŭras pluan tagon, sed ĝi enhavas la mirindan ekskurson al la zono de Varese, kiu estas tiel karakteriza. Kiam oni havas je sia dispono alian tagon, estas tre rekomendinde el Komo aŭ el Lugano suprenveturi fervoje al M. Ĝeneroso. Estas ankaŭ oportune aldonebla al la rondveturado vizito al Stresa kaj su-

prenveturado al M. Mottarone. Tre bone uzata estos ankaŭ alia tago por viziti la sovaĝan lagon de Lekko aŭ la branĉon de Còlico.

Por aŭto-moto-cikloveturiloj, krom la ankorati daŭrigotaj stratoj, el Locarno (elp. Lokarno) ĝis Ĉerro kaj el Luino ĝis Porto Valtravàglia (elp.-àlja) kaj ĝis Makkàgno (elp. ànjo), ekzistas la granda strato Arona-Gravellona-Pallanza-Locarno, tute proksima al lagbordo (escepte inter Feriòlo kaj Fondo Toĉe) kaj tre oportuna.

(El la Gvidlibro de la « Itala Turing-Klubo »).

Per una terminologia commerciale internazionale.

Da molte ditte commerciali che corrispondono in Esperanto è sentita la mancanza d'unità nella terminologia commerciale: le lettere che ricevono contengono spesso parole ed espressioni speciali usate in molte forme diverse dai cittadini delle varie nazioni; perciò il commerciante, spesso, può comprendere tali lettere solo se... conosce la lingua dello scrivente.

Pensando al prossimo avvenire, quando l'Esperanto sarà usato « invece » e non solo accanto alle altre lingue, appare tutta la grande importanza del problema dell'unità della terminologia commerciale; giacchè in commercio tutto si deve sapere con precisione, essendo possibile definire con precisione i fenomeni, le operazioni e gli oggetti commerciali, ecc.

Ora, non è possibile tradurre i termini da una lingua nell'altra con precisione se manca l'accordo intorno ai precisi significati, se i concetti intorno ad essi termini non coincidono nei diversi paesi.

Necessita quindi per ogni lingua preparare il relativo vocabolario nazionale-esperanto per commercianti con le necessarie definizioni ai termini e, ove occorra, possibilmente accompagnare i nomi con illustrazioni. Occorre, però, abbandonare l'idea del vocabolario ordinato alfabeticamente e scegliere la via del manuale sistematico di terminologia, ove ogni ramo commerciale sia convenientemente trattato. Questo metodo è già ben applicato nel noto « Provo de marista terminaro » di Rollet de l'Isle, ecc.

Occorre tener presente che la lingua Esperanto interessa i commercianti solo

dal punto di vista pratico e che essi, che per lo più non sono esperantisti, imparano l'Esperanto per utilizzarlo subito: perciò, se ci sta a cuore la diffusione della lingua, occorre dare subito ai commercianti uno strumento, del quale possano servirsi alla perfezione. Il problema, certamente e presto, deve essere risolto. L'editore della « Internacia Komerca Revuo » (Zurigo) già precedentemente ha chiamato i commercianti esperantisti a collaborare per la compilazione di una Terminologia Commerciale. Ecco, intanto, una specie di piano per tale lavoro:

Introduzione. — Diverse specie di commercio (prodotti commerciali, Banche Trasporti, Assicurazioni, ecc.) e loro relazione.

Prima parte. — Pratica commerciale. Primo capitolo: Organizzaz. generale delle imprese commerciali (Ditte private, Compagnie, Rappresentanze e loro competenze). Illustrazioni riguardanti stabilimenti, negozi, ecc. - Secondo capitolo: Scambi commerciali (Industria ed agricoltura come fattori della produzione; Esportazione ed importazione; Commercio all'ingrosso e al dettaglio coi loro procedimenti e relazioni). Diversi rami. - Terzo capitolo: Trasporto dei prodotti commerciali (Ferrovie, Compagnie di navigazione, Agenzie di trasporti, ecc.). - Quarto capitolo: Assi-

curazioni di ogni specie. - Quinto capitolo: Finanze (Monete, Carte e valori, Corso e Banche). - Sesto capitolo: Ufficio d'informazione; giornali commerciali; pubblicità. - Settimo capitolo: Borsa; Camere di Commercio; Consoli; Istituzioni statali (Dogane, ecc.); Unioni commerciali generali; Organizzazione del commercio. - Ottavo capitolo: Codice commerciale.

Seconda parte. — Tenuta dei libri.

Terza parte. — Prodotti commerciali; breve trattato di merceologia con illustrazioni.

Quarta parte. — Corrispondenza commerciale.

Appendice. — Elenco delle nuove parole tradotte nelle principali lingue. Elenco delle parole da escludere con la relativa motivazione.

L'opera che ne risulterà rappresenterà la giusta soluzione del problema della terminologia commerciale e sarà un vero breve trattato generale di scienza commerciale, che potrà essere usato con grande profitto anche nelle scuole commerciali.

Naturalmente la traccia suesposta non si intende definitiva: è una proposta ed ognuno potrà criticarla e cooperare al suo miglioramento.

(Dal numero di agosto 1920 della « Internacia Komerca Revuo »).

XIII UNIVERSALA KONGRESO DE ESPERANTO en PRAHA (Ĉekoslovakjo)

I. SCIIGO:

La 29an de septembro 1920 en la komitata kunveno de la:

Ĉekoslovaka Esperanto-Asocio, Esperantista klubo kaj Rondeto de Esperantistinoj oni elektis jenan lokan porkongresan Komitaton:

Prezidanto: Eiselt, eksgimnaziestro, vicprez.: 1. Kraus, magistrata oficestro. 2. Fino Šupichova, instruistino; ĝenerala sekretario: Pitlik, komercministeria komisario; sekretariino: Fino Dicuha, oficistino de ŝtataj fervojoj; kasisto: Novák, horloĝisto. — Por la « Verda Stelo » estis elektita Mudr. Bischitzky.

Sekciestroj: Financa, Hromada, oficisto; 2. propaganda, Bouska, urba

oficisto; 3. presa, Weiner, redaktoro; 4. loĝiga, Fino Maudra, instruistino; 5. por distraĵoj, Fino Hlavačová, instruistino; 6. aranga, Lukàs, studento de la universitato; Revizoroj, Dro Kohout, landa ĉefkonsilanto kaj Vondruška, landa revidento.

Ĉiun korespondadon kaj aliĝoin oni sendu (por respondo respondkuponon aŭ afrankon en naciaj poŝtmarkoj) al: AUGUSTIN PITLIK, Praha III. — Nerudova ul. 40.

Dua Komunikio

Fakaj Kunvenoj. — Por faciligi la arangon de fakaj kunvenoj, la Loka kongresa komitato transdonis la orga-

nizon al jenaj personoj: Blinduloj: S-ro St. Stejskal: Fervojisto: F-ino Sidonie Dlouha; Instruistoj; F-ino Julie Šupichova; Ĵurnalistoj-verkistoj: S-ro B. Weiner... Kuracistoj; S-ro D-ro A. Bischitzkj; Laboristoj: S-ro J. Šidlo; Liberpensuloj: S-ro R. Hromada; Pacifistoj: F-ino M. Moudra; Poŝtoficistoj: F-ino M. Hemerova; Ruĝa Kruco: S-ro V. Kraus; Skoltoj: S-ro A. Pitlik; Studentoj: S-ro M. Lukaš. Por aliaj fakoj la personoj estas ankoraŭ nomotaj.

Dato. — La kongreso okazos dum aŭgusto; preciza tempo kiel ankaŭ la kotizaĵo estas komunikotaj plej baldaŭ.

Komitato. — Partoprenas en la Komitato: S-ro St. Kamaryt, profesoro ĉe la ŝtata reallernejo en Bratislava.

Festaranĝoj. — Antaŭvidataj estas teatra prezentado en la Nacia Teatro, internacia balo kaj ekskursoj.

Aliĝoj. — 1. S-ino Isbrücker, 2. S-ro Isbrücker (Nederlando). 3. S-ro Würth, pastro (Ĉeĥoslovakio), 4. F-ino Ressel, Höflitz (Ĉeĥoslovakio). 5. S-ro B. Straka, Bratislava. 6. S-ro Krestanov. 7. S-ino Krestanova. 8. S-ro S. Degenkamp, Utrecht.

Donacoj. — S-ro Stefan Varzaly en Lansfort: 100 Kr.

Tria Komunikio.

Dato. — La Dektria okazos de la 31-a de julio ĝis la 6-a de aŭgusto 1921.

Komitato. — D-ro St. Kamaryt kaj A. Pitlik estas elektitaj anoj de K. K. por la Dektria en Praha.

Kongresejo. — Solena malferma kunsido okazos en la «Smetana» Halo de la Raprezentanta Domo, laboraj kongreskunsidoj kaj akceptejo troviĝos en la Kazino sur insulo «Zofin».

Subkongreso. — Sub protektorato de prof. d-ro Cart okazos samtempe subkongreso de la blindaj esperantistoj. En la programo estas paroladoj pri la socia vivo kaj organizado de la blinduloj kaj internacia koncerto de la blindaj virtuozaĵoj kaj kantistoj.

Fakaj kunvenoj. — Katolikoj: organizanto s-ro Zelenha; Kristanoj kaj vegeteranoj: s-ro Tutsch; hebreaĵnaciaĵoj: s-ro Heller.

Kotizaĵo. — La sumo kaj maniero de la mensendo estas baldaŭ komunikotaj.

Aliĝoj. — 9. S-ro Kronenberg el Bydgoszcz. 19. S-ro Taubmann, Haida. 11. S-ro Bruijn. 's Gravenhage. 12. F-ino Flourens «Roksano», Beziens. 13. S-ro Toerens, 's Gravenhage. 14. generalo Sebert. 15. S-ino Sebert. 16. F-ino Sebert. 17. F-ino Royer. 18. S-ro Chavet. 19. S-ino Cense. 20. F-ino Gerard, Paris. 21. S-ro Sevenhuijsen. 22. F-ino Sevenhuijsen, Haarlem. 23. S-ro Tarcow, Kiel. 24. S-ro Neuzil. 25. S-ino Neuzilova, Neredin. 26. S-ro Heek, Hengelo. 27. D-ro Möbusz, Lübeck. 28. S-ro Tinteren, Amsterdam. 29. S-ino Heller. 30. S-ro Heller. Litomerice. 31. S-ro Jung, Horrem.

Garantia fundo. — Enskriboj po 100 ĉeĥoslovakaj kronoj. La garantiantoj pagos laŭproporcie nur, se post la kongreso pruviĝos, ke la kongresaj elspezoj superus la enspezojn. Garantiu precipe gesamideanoj el landoj kun pli bona valuto!

Donacoj. — Gekursanoj de f-ino Janalikova en Bystrice p. H. 120 kr., Esperantista Klubo en Praha 111 kr., Ĉs. Esp. Informejo (s-ro Hromada) 100 kr.

Deponado de la mono en Praha.

— Eksterlandaj geesperantistoj intencantaj deponi en Praha monon, sendu pere de iu ajn banko al la banko « Bohemia » en Praha je la konto de la XIII-a Universala Kongreso de Esperanto sian sumon en ĉeĥoslovaka valuto. La kongresa monŝanĝejo elpagos al Vi ĝin en ĉs. kronoj laŭ la kurso de la tago de la monakcepto (kun procentoj). Pri la monsendo sciigu

ĉiam samtempe la ĝen. sekr. de la Loka K. K.

Adreso. — Por nur prikongresaj korespondajoj kaj oficialaj aliĝoj: S-ro Aug. Pitlik, Nerudova 40, Praha III. Por respondo aldonu respondkuponon aŭ naciajn poŝtmarkojn.

Por la Loka Kongresa Komitato:

AUGUSTIN PITLIK,
ĝenerala sekretario.

L'ESPERANTO NEL MONDO

NOTIZIARIO ESTERO.

FRANCIA. — **Parigi.** — Per l'instancabile aktivita del « Groupe Espérantiste de Paris » si sono riaperti nella capitale e nei sobborghi, ben 39 corsi d'Esperanto con circa 1500 iscritti. Alla « Sorbona », ogni venerdì, ore 21, conferenze esperantiste. La « Presa Societo » (33 r. Lacépède) è in liquidazione e fa condizioni favorevolissime per ogni acquisto di pubblicazioni esperant. — La « Société Française pour la propagation de l'E. » (r. Soufflot, 12) apre l'annuale sessione d'esami. — E' morto Roberto Moulin, fervente samideano. — La « Clarté » pubblica un ottimo articolo di E. Barbusse sulla divulgazione dell'E.

Lione. — L'« Esp. Grupo » (r. A. Fochet, 12) riprende i suoi frequentatissimi corsi. — Il prof. Beau del Liceo di Macon tiene un discorso di propaganda nel palazzo del Commercio, a 400 presenti. — A. Sandelyon inizia il suo corso annuale. — La « Laborista Grupo » apre tre corsi gratuiti agli operai.

Marsiglia. — Il Gr. Esp. del Sindacato internaz. è in grande attività: il Corso superiore s'è chiuso conferendo circa 20 « atestoj pri lernado ». Si aprono nuovi corsi alla sede dell'Ass. Smobilitati, in seguito alla delibera della Internaz. Smobilitati di adottare l'Esp. come lingua ufficiale.

Saint Omer. — Il Liceo pubblico apre un corso di Esperanto e bandisce un concorso a premi per il marzo 1921: il primo premio sarà viaggio e soggiorno gratuito a Praga, per il XIII Congresso.

Bordeaux. — Il Congresso internaz. degli Istitutori, deliberò di pubblicare il proprio Bollett. mensile in Esperanto e di chiedere l'introduz. dell'E. nelle scuole pubbliche. (S-ro Briard r. Chanzy 43 Dieppe).

INGHILTERRA. — **Londra.** — Il « British Esperantist » pubblica l'elenco ufficiale delle 112 Assoc. Esp. e delle 6 Fed. Esp. esistenti nel Regno. — In S. Paul Road si inaugura un Ufficio di Informaz. gratuito « Esperantista ». — Il Finchley Technical Institute introduce l'Esp. fra le materie del suo programma.

Birmingham. — Il Gr. Esp. tiene l'annuale Assemblea e procede all'elez. del Consiglio: il presid. A. Hayes fa dono alla Assoc. di una ricca biblioteca esper.

Wallsend. — Si è aperta una Esposiz. esperant., le vendite sono a favore della propaganda. — S'è aperto un corso.

Brighton. — Si è tenuto il Congresso Provinciale Esperant. cui aderirono più di venti Associaz. della Contea.

Bedford. — Risorge l'antico gruppo, che durante la guerra s'era disciolto: presid. M. Dudeney, che fu legato d'affettuosa amicizia al Maestro.

Glasgow. — G. Douglas Buchanan apre il Congr. Regionale con uno smagliante discorso; dopo il Convegno, la « Glasgow High School » ed il « Labour College », oltre le scuole pubbliche deliberano di introdurre l'Esp. fra gli insegnamenti obbligatori.

Liverpool. — Si riaprono i corsi serali gratuiti per gli operai. — Alla sede del

Gruppo si tengono conferenze esper. ogni giovedì, alle 21.

Manchester. — Monsignor H. N. Nowell tiene sermoni domenicali in Esperanto. — Nella Scuola tecnica si tengono due lezioni settimanali di Esp. e due lezioni serali agli operai.

Portsmouth. — Il quotidiano «The Port. Times» pubblica regolarmente una rubrica di propaganda esp.

AUSTRIA. — **Wien.** — La soc. esp. «Danubio» ha riaperto le sue scuole: 2 corsi d'iniziazione, 1 corso di perfez.; ogni venerdì conferenze (Strozgasse 40-16). — Si è tenuto l'VIII Congr. gener. della «Kat. Ligo Esp.», presenziato dal samideano cardinale Piffi. — La «Unua Esp. Unuigo» inaugura la nuova sede (Himmelpfortgasse 6). — La «Nova Tempo» (Mollardstrato 55) pubblica un interessante articolo: Kosmopolitismo kaj Lernego).

Klosterneuburg. — Il maggiore K. Neumann, tiene un corso d'Esp. ai soldati del suo battaglione.

Innsbruck. — L'«Esp. Klubo» ha ripresa la sua attività dell'anteguerra: originali iniziative di propag. nei teatri, nei caffè, con proiezioni luminose, ecc.

GERMANIA. — **Berlino.** — Scarso risveglio del movim. esp. nella capitale. Schwaiger pubblica sulla «Neues Werden» un buon articolo di propaganda.

Hamburg. — La «Unuigita Tuthomaro» pubblica interessanti articoli di politica internaz. — Riporta citazioni della nostra Rivista.

Breslau. — La Deputazione Scolastica Urbana ha deliberato l'introduz. dell'Esperanto nelle Scuole cittadine.

Frankfurt a. M. — Il Comitato per la IV Fiera internaz. campionaria ha deliberato l'adozione dell'Esp. per tutte le comunicazioni con l'Estero. Si sono ricostituite le sezioni dell'anteguerra: «Loka Grupo», «Blindula Grupo», «Laborista Gr.»; tutti istituiscono corsi e confer. — Concorso Stenogr. esper.: S.ro Kreuz 175 sillabe al minuto.

Koblenz. — Si è costituito il Gruppo locale con 100 soci.

Werdau. — Il gr. «Obstine antaŭen» giustifica sempre meglio il suo nome con indefessa opera di divulgaz. esp.

UNGHERIA. — **Budapest.** — Il Ministro della P. Istr. J. Haller, con Decreto 114316-1920 introduce l'insegn. dell'Esper. nelle Scuole medie dello Stato, affidando le classi a docenti delegati dalla H. E. A.

— Il Comitato per la XI Fiera Campionaria Orientale, ha concesso uno «stand» gratuito alle Assoc. Esp. locali perchè si allestisse una mostra di propaganda, riuscitissima. — Il IX Gruppo Distr. della Soc. Operaia ha aperto corsi grat. d'Esp. per i soci. — La rivista commerc. «Meza Danubo» organizza corsi gratuiti per gli impiegati delle az. private. — Si istituiscono escursioni domenicali fra esperantisti; si è iniziata la pubblicaz. delle opere di La Fontaine in Esp. — Il s.ro Marich costituisce un Gr. di Poliziotti esper. e apre un corso frequentato da ciechi di guerra.

Kispest. — S'è fondato un nuovo gruppo operaio esperantista; conferenze e corsi nei dintorni.

CEKOSLOVAKIA. — **Praha.** — La Cek. As. Esp. tiene la ordinaria sessione trimestrale d'esami e inaugura il nuovo Rondeto de Esp.inoj risultante dalle frequentatrici dei tre corsi femm. — Anche la «Verda Stelo» apre corsi, contemporaneamente ai Corsi pubbl. serali nelle civiche scuole.

Cerveny-Kostelek. — La Scuola Commerciale di Complemento apre il corso annuale di Esp. con 150 frequentanti: 5 docenti.

Hardec-Kralôvë. — L'Accademia Commerciale istituisce corsi gratuiti d'Esp. sussidiando i frequentatori.

Jilemnice. — Il Comitato culturale distrettuale inaugura un corso d'Esp. con 80 iscritti, operai e professionisti.

Karlsbad. — Il prof. dott. Guth tiene un'interessante conferenza sulle lingue internaz. concludendo con una fervida apologia dell'Esp. — **Reichenberg.** — Il S.ro Hubner tiene un corso a 98 iscritti, nei locali della Camera di Commercio.

FINLANDIA. — **Helsinki.** — La «Centra Officejo» de Esp. As. Finn. (Kasarminkatu 20) si è trasformata in Società per azioni con scopi di propaganda commerciale. — E' promulgato il Decreto che introduce l'Esp. in tutte le Scuole Medie di Stato.

Isokyro. — Il Rev. Prof. Patiala istituisce un corso di sermoni nella chiesa episc. in Esperanto.

Laihia. — Si ricostituisce il gruppo esp. locale con 150 soci; corsi diurni e serali gratuiti.

Viipuri. — Nella scuola pubblica «Tiilirunkki» si è tenuto un concorso a premi fra gli scolari, vivo successo e grande interessamento delle Aut. scolast.

ESTONIA. — Tallinn. — La «Revaler Bote» pubblica interessanti articoli sulla lingua Esp. — Il Ministro delle Ferrovie autorizza l'affissione gratuita dei manifesti pro-Esp. nelle stazioni e lungo le linee ferr.

POLONIA. — Lodz. — Si è aperto l'Esp. Oficejo con una ricca biblioteca; si inaugurarono 4 corsi comuni ai tedeschi ed ai polacchi uniti samideamente nel perseguire gli scopi sognati dal Maestro. — «Bromberg» la German-Pola Esp. cessa le pubblicazioni per le vessazioni della censura politica. — «Siedelce» fonda una nuova società Esper.

LITUANIA. — Kovno. — P. Medem nel suo giro di propaganda tiene corsi nella provincia, con numerosi partecipanti.

Riga. — A. Bulatov ha chiuso i suoi corsi, con una conferenza in Esperanto alla presenza di Russi, Lituani e Lettoni: viene inaugurata la biblioteca esperant.

SPAGNA. — Madrid. — Il Dr. Aiza, esperantista della prima ora, apre un corso nell'Ateneo; all'Università il Dr. Mojado inaugurò il suo corso d'Esp. con una dotta conferenza cui presenziò il Consiglio Accademico e gran folla di studenti.

Barcellona. — Si ricostituisce la «Barc. Esp. Societo»; si tengono esami presso la Soc. «Paco kaj Amo» i cui soci usarono con profitto lusinghiero il «Kursa Lernolibro» del Dr. Privat. — P. Martinez è eletto pres. della «Nova Sento» che conta ormai parecchie centinaia di soci.

Vendrell. — Per iniziativa de la «Gruppo Frateco» i fanciulli delle scuole sottoscrivono all'unanimità una piccola quota a favore dei bambini poveri di Vienna.

Zaragoza. — Si tiene il II Congresso Provinciale Esper. con vivo interessamento delle autorità comunali e governat.

Huesca, Bilbao, Jaca, Gijon, Jerez, inaugurano i consueti corsi invernali trisettimanali.

PORTOGALLO. — Lisbona. — Il solerte samideano «G. de Castro», è instancabile nella sua opera di propaganda, ostacolata in ogni modo dalla Autorità repubblicana: la sera della prima lezione tenuta al Circolo «Antanen» la polizia circondò la sede; invase i locali e arrestò 24 samideani pacificamente raccolti nello studio: uomini, signore, vecchi, giovinetti, e li tenne in carcere tre giorni, senza processo, nè spiegazione alcuna!... Furono liberati per le pressioni de la Port. Gen. Konf. de Laboro, e della Port. Laborista Esp. Federacio. Ai cari amici, perseguitati per l'Idca, la nostra solidarietà spirituale, ed il nostro fervido augurio!

OLANDA. — Ogni giorno più, nei Paesi Bassi, oltre che nel Belgio, si maturano i frutti che si ripromettevano dal XII Congresso Universale: in Amsterdam (Laborista Grupo Esper.); in Aalsmer, in Leiden, in Rotterdam si fondano nuove società. La fervente samid. S. ino J. C. «Isbrucker» in questi quattro mesi ha tenuto sei corsi con 200 scolari presso l'Università Popolare.

NORVEGIA. — E' morto il cap. Brynjulf J. Klingenberg, esploratore polare, divulgatore dell'Esp. tra gli Eschimesi, compilatore del dizion. Norveg.-Esp.to. — In Kristiania ed in Lysaker si tengono numerosi corsi.

SVEZIA. — S'è riunito, per opera della «Sveda Esp. Federacio» il Congresso annuale esp., in Gevle, sotto la presidenza di Paul Nylén, che nel 1896 dirigeva in Uppsala il primo giornale nostro: la «Lingvo Internacia»: grande e fecondo successo di propaganda.

DANIMARCA. — Il primate della Chiesa Cattolica Danese, Monsignor van Eueh, raccomanda in una sua pastorale, assai diffusa anche tra i protestanti, lo studio dell'Esperanto. — A Grenaa vennero accolti 20 fanciulli di Dresda, parlanti esperanto, ed ospitati per 2 mesi a spese della città: grande festa esp. alla partenza per il rimpatrio.

SVIZZERA. — Il nostro egregio amico Dr. Edmond Privat, continua il suo vigile apostolato, specie dopo il trasferimento dell'U. E. A. e dell'«Esperanto» a Ginevra: l'antica assoc. esp. «Stelo», tiene frequentissimi corsi nella Casa del Popolo. — A La Chaux-de-Fonds, a S. Imier, a Locarno (per opera precipua del samid. S. Pedrazzini) si tengono corsi, si aprono biblioteche, si intensifica la propaganda, specie nel mondo commerciale. — L'Associazione Internazionale Sportiva operaia nel suo ultimo Congresso tenutosi a Lucerna dal 12 al 13 settembre, ha adottato l'Esperanto quale una delle sue lingue ufficiali per la corrispondenza e le sue pubblicazioni. L'Associazione conta 12 sezioni nazionali e oltre 970.000 soci.

BULGARIA. — Il movimento bulgaro esp. si intensifica ogni giorno più: a Sofia, per opera speciale del Dr. Theodoro Novakoff, i quotidiani pubblicano frequenti articoli di propaganda e traduz. dei brani migliori di romanzi bulgari in esp. — A Pleven ed a Sevlievo corsi presso la Scuola evangelica e per gli impiegati postali.

RUMENIA. — Il samid. Andreo Ce (Targul Mures) in Transilvania e nel Banato esplica la sua instancabile opera di propaganda: fondò la «Esperanto-Centro»,

apri biblioteche, vendite, corsi con circa 200 allievi delle scuole popolari e serali. Invoca aiuti dai samideani di buona volontà. — **Sibin.** - Le associaz. politiche locali deliberarono di usare esclusivamente l'Esp. nelle relazioni con l'estero. I giornali quotidiani appoggiano calorosamente il movimento con frequenti articoli in Esperanto.

RUSSIA — Dopo la deliberazione del Governo dei Soviet, di adottare l'Esperanto come lingua ufficiale per le comunicazioni con l'Estero, il movimento samideano in Russia è in continuo trionfale incremento. Malauguratamente le difficoltà del momento impediscono di avere dettagliate notizie. L'U. E. A. si riserva di dare speciale relazione e statistiche precise in prosieguo di tempo migliore.

TURCHIA. — In **Costantinopoli** (Pera-Tépé Bachi 59) si è costituito un numeroso e laborioso gruppo esperant. di cui è parte (segno dei tempi!) buon numero di signore della migliore società mussulmana. Tre corsi iniziarono di questi giorni le loro frequentatissime lezioni.

AMERICA. — **U. S. of A.** — Grande fervore di esperantismo negli Stati Uniti: l'«**Amerika Esperantista**» registra la recente nuova costituzione di 19 circoli samideani nei vari Stati dell'Unione, con 5000 nuovi organizzati! — Il VI Congresso de la «**Kalifornia Esp. Rondaro**» ha raccolto nel palazzo dei «**Figli del Paese**» in S. Francisco ben 500 rappresentanti di ogni provincia. — A **New-York** s'è costituita la «**Harmonio Klubo**» con 100 soci, di cui 30 italiani. — In **S. Francisco** la «**Mondkomerca Kl.**» appoggiando la sua alla deliberazione del Congr. Univ. Esp. chiede la introduzione del Sistema Metrico decim. nello Stato.

ARGENTINA. — La «**Argent. Esp. Asocio**» riapre più vasta sede inaugurando corsi in **Buenos Ayres**. Altrettanto a **Bahia Blanca** la «**Nova Sento**», ed a **Médanos**.

AUSTRALIA. — A **Sidney** il Consiglio del Lavoro ha introdotto l'insegnamento dell'Esperanto nel programma della sua «**Scuola educativa dei lavoratori**». La «**Austr. Esp. Asocio**», tenne Congresso nella sua nuova sede (Melbourne: Little Collins str. 350) ove si radunò anche la **Komerca Esp. Klubo**. — La «**Suda Kruco**» (Melbourne: Box 1367. Elis. st. P. O.) si fa iniziatrice di corsi agli immigrati europei.

ASIA. — **Giappone.** — In **Tokio**, la «**T. E. Asocio**» e la «**Klubo Verda Stelo**», organizzati dal samideano **Zaimokuo** e dal Dr. K. Osaka, radunarono gli Esperantisti dell'isola di Nippon a Congresso:

la «**Revue Orienta**», pubblicò un riuscitissimo numero unico di propaganda. — A **Jokohama**, a **Keijo**, a **Otaru**, a **Formosa** si tengono corsi; i nuovi iscritti sono allievi del Collegio per gli Studi superiori di Commercio.

ITALA KRONIKO

Oni povas ja diri, ke la esperanta movado en Italujo tute revigliĝis post la mondmilito.

Per la lasta numero de tiu ĉi revuo ni raportis detale pri la V Kongreso de la Italaj Esperantistoj: kai same faris multaj eksterlandaj esp. revuoj.

Nun ni mallonge raportos en tiu ĉi rubriko pri la esp. - movado en la diversaj urboj kaj regionoj. Kompreneble, niaj informoj estas malmultaj, ĉar ne ĉiu Grupo kaj ne ĉiu propagandisto sendis al nia redakcio detalan raporton - ĉu esperante ĉu itale verkitan-antaŭ la 25 de l' pasinta monato. Ni, do, ree petas ĉiujn Propagandistojn kaj Grupestrojn, por ke ili bonvolu sendi al nia Redakcio antaŭ la 25 de ĉiu monato mallongan raporton pri kursoj, paroladoj, oficialaj aproboj aŭ helpoj, k. t. p.

Bari. — Parolado kaj Kurso ĉe la «**Accademia Balkanica**» de ĝia Prezidanto Prof. A. Lacalendola. Movado kun disdonado de broŝuroj kaj cirkuleroj. Gazeto «**L'Avvenire delle Puglie**» enhavis trikolonan artikolon pri «**Esperanto kaj katolika agado**» de Prof. Abbratozzato; kaj alian artikolon pri la «**Venko de Bruselo**» de Sin. F. Cesarini.

Bologna. — Ĉe la «**Circolo di Coltura BONONIA**» sin.ro U. Toschi malfermis la 15 de decembro lastepasinta kurson de E.

En **Cosenza** kaj **Catanzaro** komencis kontentigan propagandon sinjoroj Prof. Nicoletti kaj adv. Rejllo.

En la diritaj regionoj kaj urboj la Suditala Komitato Esperantista disdonadas al la komercaj Firmoj kaj Institutoj gravan cirkuleron pri la « Komuna Komerca lingvo » kun ŝlosila folio de Esperanto.

Cremona. — (elp.: Kremona). — La Kremona Esperanta Grupo (via Giuseppina, 10) sukcesis ankaŭ tiun ĉi jaron organizi kurson de E. en la Virina Lernejo Festtaga sub la aŭspicioj de la tiea Komerca Ĉambro, kiu malavare subtenis nian aferon ankaŭ en la pasintaj jaroj.

Ankaŭ la tiea Laborborso favore rilatas poresperantan movadon.

Jen la nomo de la nove elektita konsilantaro de la Grupo:

A. Mandelli, prezidanto; L. A. Crippa, vicprezidanto; G. Cappellini, M. Maffioli, T. Rastelli, A. Sartori kaj A. Versé-Ruspini gekonsilantoj.

Prof. patro E. Carolli estis elektata honora vicprezidanto.

Firenze. — La malnovaj Firenze'aj Gesamideanoj organiziĝis en nova Societo: «NOVA SENTO» (kies adreso estas ĉe Prof. Corrado Grazzini, Via dei Neri, 6). Ĝi aliĝos baldaŭ al FEI kaj malfermos kursojn.

Jen la nomoj de la estraro: Prof. C. Grazzini, Prez.; E. Carraciolo, sekretario; G. Beccatini, L. Del Re, adv. C. A. Viterbo, konsil.

Genova. — Tre vigle agadas la du tieaj malnovaj grupoj.

La Genova Esperantista Unuiĝo propagandas kaj klopodas enkonduki en publikaj lernejoj la instruadon de E.

Adreso ĉe la Prezidanto, sinjoro Achilini (Piazza Cavour, 35).

La «Gruppo Esperantista Operajo», kies adreso estas: Casella Postale 922, organizis unua - (Managlia) kaj duagradan (Barni) kursojn de E. ĉe la tiea Labor-borso, kiu favore rilatas E. - movadon.

Krom tio sinjoro E. Managlia gvidis lerte trimonatan kurson de E. ĉe Societo « Archimede ».

Milano. — Jam en la lasta numero de nia revuo ni detale raportis pri la gravaj kaj konstantaj progresoj de nia movado en tiu ĉi urbo. Efektive, krom la ses kursoj en laboristaj Rondoj (kiujn organizis tre lerte la Federacio Lombarda de laboristaj Rondoj), oni malfermis la sekvantajn kursojn:

Ĉe «Esperanta Domo» (Milana Esperantista Grupo) - Via Spiga, 29 - du unuagradajn gvidatajn de fraŭlinoj Combi kaj Comolli; unu duagradan gvidatan de Sro Cattorini kaj unu triagradan gvidatan de Dro P. C. Monti por geinstruistoj;

Ĉe Milana Asocio Oficistinoj unuagradan gvidatan de Sro Nobile;

Ĉe la grava « Circolo Filologico » unuagradan gvidatan de Prof. G. Lupi.

Ĉe la Katolika Rondo « Pro Cultura » prof. kom. A. Alessio tre elokvente paroladis la 12an de dec. pri nia homara idealo. Ĉeestis ankaŭ lia urbestra moŝto doktoro Filippetti.

La « Esperanta Domo » per solena kunsido decidis aliĝi al FEI laŭ nova regularo.

Jam E. estis enkondukata en la Komunumaj popolaj lernejoj kiel nedeviga.

Ĉe la Laborista Rondo Monviso Dro Filippetti, prezidanto « de Esperanta Domo » kaj nova Urbestro de Milano,

faris tre efikan paroladon por diskonigi E.: tuj poste la ĉeestantaj laboristoj decidis unuanime organizi kurson de E., kiun gvidos sro. I. Piatti.

Padova. — Je la komenco de januaro oni malfermis, kurson ĉe la *Università Popolare*, kiun gvidos prof. A. Alessio.

Potenza. — Du sinsekvantaj kursoj por 15 gelnantoj. Diplomoj de la It. Katedro. Artikoloj de Sin. Cesarini en ĵurnalo « La Basilicata ». La Licea Aŭtoritato permesis lernejon por esperantaj kursoj. Fervore aligis al Esperanto la Episkopo de Potenza Mons. Bazzoli.

Reggio Emilia. — Post kurso gvidata de Sro P. Barbieri, oni fondis Esperantan Rondon, kiu grupigas la tieajn *Gesamideanojn*.

Roma. — La Istituto Romano de Esperanto (adreso: ce la sekretario sro prof. B. Migliorini, Piazza Scanderberg, 85) organizos kurson de E. ĉe la *Università Popolare*.

Sambonifacio. — Adv. A. Vaona malfermis per sukcesplena parolado en la komunuma salono kurson de E., kiun gvidas Sro A. Reni, del. de UEA.

Sicilia. — Vigla movado en kelkaj urboj de la insulo. Gravaj artikoloj de Sin. Librot. Calogero Palermo, en gazetoj « Il Martello », « La Gazzetta di Siracusa », « Il Corriere del Mattino » kaj aliaj. En revuo « L'Iride » estas aldonata de Sin. Palermo ĉiunumera fruktodona rubriko pri E.

Terni. — La 10an de nov. l. p. oni balotis la novan estraron de la Esperantista Klubo « Progresso »: jen la nomoj de la elektitaj samideanoj:

G. Giannelli, hon. prez.: G. Rostirolla, prez.: A. Querci, vicprez.; G. Francescangeli, G. Celi (sekr.), V. Inches, G. Parnuzzi, P. Piernasini, G. Vico, S. Grassi, konsil.

Trento. — La Trenta Esperantista Asocia tre sindone kaj fervore klopodas por la organizado de kursoj kaj de antaŭpreparoj de la VI Nacia Kongreso. Ĝia adreso estas ĉe la sekr. G. Marchetti, via M. Maddalena, 19, II. La Prezidanto de la Organiza Kongresa Komitato estas Dro A. Mondini, juĝisto en Rovereto.

Oni pretigas belan gvidlibron tra Trento kaj ĝiaj ĉirkaŭaĵoj.

Trieste. — « Rondo Esperanta » (Via G. Gatteri, 12) informas nin, ke, dank'al klopodoj de dro Koch, vicprezidanto, oni havos specialan esperantan fakon en la Specimena Foiro.

Dro A. Ghez faris elokventajn paroladojn kaj inaugŭraciis du kursojn de E. gvidatajn de Sroj Zucca kaj Contes. Baldaŭ dro A. Ghez gvidos kurson de E. ĉe la supera komerca-Lernejo.

La causa della contraddizione tra i pregi de l' Esperanto e l'attuale sua scarsa diffusione non dipende già dal fatto che non si sia riusciti ancora a persuadere l'Umanità della necessità ed utilità di adottare una lingua artificiale facile e pratica, ma bensì dal fatto che non si è ancora arrivati a far conoscere agli uomini che esiste già bella e pronta la lingua internazionale ausiliare Esperanto, dotata in alto grado dei requisiti occorrenti.

ALESSIO (Relazione al Min. della Marina).

ALVOKO

La Centra Komitato de FEI proponas al la suditalaj Samideanoj organizi kunvenon en Palermo je Pasko 1921.

La malnovaj geesperantistoj siciliaj, napoliaj k. t. p. bonvolu klopodi fervore por plej bone sukcesigi tiun kunvenon.

Oni sendu plej baldaŭ aliĝon (senpagan) al sinjoro **STEFANO LA COLLA**, via Cavallotti, 1, PALERMO.

En nia proksima februara numero ni donos pluajn kaj detalajn sciigojn.

La **Itala Esperantisto** aperos dum monato marto kun specialaj artikoloj ilustritaj pri Palermo kaj pri Ravenna, kie ankaŭ (sed en malsamaj tagoj) okazos kunveno de Nord-kaj Mezitalaj Esperantistoj.

Pri la realaj kondiĉoj de Italujo

Post lastaj okazintaĵoj, nome strikoj, k. t. p., oni kredis eksterlande, ke la socia vivo en Italujo estis danĝere skuata en siaj fundamentoj.

G. Lévy skribas en *Information*, grava pariza organo, jene: « La plej granda malfacilaĵo, kiun nuntempe renkontas Italujo sur sia vojo, estas la kurzo tiel malfavora. Estas tiu sama malfacilaĵo, kiun, pli malpligrande, renkontas ankaŭ Francujo. Sed baldaŭ onividos malgraŭ ĝi, eĉ pro ĝi, ke la realaj kondiĉoj de la socia vivo en Italujo ne estas danĝeraj kaj oni povas jam de nun aserti, ke la itala popolo-same kiel la franca popolo-kapablas venki tiun malfacilaĵon. Italujo ja posedas la elementojn favorajn, kiuj permesos al ĝi atingi plej baldaŭ la maksimumon de sia fruktado na laboremo ».

ESPERANTO EN LA LERNEJOJ

Ĉiuj italaj esperantistoj certe gojos, aŭdante, ke FEI jam havas propran sidejon, malavare allasitan senpage de la progresema Urbeŝtraro de Milano, kiu ankaŭ voĉdonis monhelpon por la ĵus starigita Centra Oficejo de Esperantista Agado en Italujo.

Ni dankas tion al nia malnova samideano doktoro **Angelo Filipetti**,

kiu tre vigle laboradas por disvastigo de nia movado.

Efektive, li sukcesis aligi al nia movado ankaŭ la Organizan Komitaton de la Specimena Foiro de Milano.

Dum tiu ĉi monato oni malfermis en la Komunumaj lernejoj kursojn (25) por geknaboj 10-12 jaraj: jam estas pretaj geinstruistoj kaj specialaj lernolibroj.

Ni bondeziras, ke dum la nova jaro 1921 multaj aliaj urboj imitos la ekzemplon de Milano!

LA CENTRA KOMITATO.

SCHEMA DI STATUTO DELLA FEDERAZIONE ESPERANTISTA ITALIANA

Fondazione. — Art. 1. - La FEI è stata fondata a Firenze in occasione del primo Congresso degli Esperantisti Italiani (marzo 1910).

Scopi. — Art. 2. - Essa ha lo scopo di riunire tutti gli Esperantisti italiani in una salda organizzazione; di tenerli collegati mediante la stampa di un organo ufficiale e di pubblicazioni opportune; di rappresentarli di fronte alle Autorità, Enti, Associazioni, sia nazionali che internazionali, al fine di diffondere la conoscenza e l'uso della lingua internazionale Esperanto.

Principi. — Art. 3. - Essa considera l'Esperanto come lingua vivente, suscettibile fin d'ora delle più svariate applicazioni nei rapporti internazionali.

Carattere. — Art. 4. - Essa è apolitica e neutrale in fatto di religioni, razze, ecc. Nel suo seno i soci d'ambo i sessi hanno uguali diritti e sono eleggibili a tutte le cariche sociali.

Sede. — Art. 5. - La sua sede è a Milano, per deliberazione del V Congresso degli Esperantisti Italiani (Bologna, 3-5 ottobre 1920).

Soci isolati. — Art. 6. - Può essere accettato a far parte della FEI qualunque persona d'onore che ne approvi gli scopi e ne appoggi l'azione: a) quale socio effettivo annuale versando lire dodici annue; b) quale socio effettivo vitalizio, versando lire dugencinquanta una volta tanto. Per i soci annuali è ammesso il pagamento rateale a semestri anticipati.

Società aderenti. — Art. 7. - Possono aderire alla FEI anche Associazioni e Gruppi esperantisti versando all'inizio di ogni anno lire cinquanta per aver diritto di inserire su l'organo federale i loro comunicati.

Sezioni della FEI. — Art. 8. - Le Associazioni o Gruppi esperantisti aderenti possono diventare Sezioni della FEI, se si impegnano a iscrivere d'ufficio alla FEI stessa tutti i loro soci effettivi e a far pervenire al Comitato Centrale: 1) copia del proprio statuto; 2) copia di ogni loro pubblicazione; 3) relazione annuale morale e finanziaria; 4) copia dei deliberati delle rispettive Assemblee da servire di norma al C. C. stesso nell'azione da svolgere.

Comitato Centrale o Direttorio. — Art. 9. - In occasione del Congresso Esperantista

Nazionale (vedi Regolamento) verrà svolta una discussione generale sull'azione esperantista e nominato un Comitato di tre persone, possibilmente di una stessa città, con l'incarico: a) di tenere l'archivio della FEI; b) di curare la regolare pubblicazione dell'organo ufficiale; c) di dirigere la propaganda in Italia e sue Colonie; d) di far funzionare l'Ufficio Centrale di Azione Esperantista e il Segretariato Generale di Propaganda.

Il C. C. resta in carica un anno e ogni suo membro è rieleggibile.

Segretario generale. — Art. 10. - Il C. C. sceglie nel proprio seno un Segretario Generale, retribuito secondo la potenzialità finanziaria dell'Istituzione, il quale avrà alle sue dipendenze del personale stipendiato, per il disbrigo delle pratiche relative all'organizzazione, alla pubblicazione dell'organo federale, al funzionamento dell'U. C. A. E. e del Segretariato Generale di Propaganda.

Finanze. — Art. 11. - Per il finanziamento dell'U. C. A. E. il C. C. si varrà di tutte le forme di iniziative librerie, turistiche e commerciali, atte a raggiungere lo scopo.

Organo ufficiale. — Art. 12. - L'organo ufficiale della FEI è la rivista mensile «Itala Esperantisto», fondata nel 1910 a Palermo, alla quale hanno diritto tutti i soci vitalizi e annuali al corrente con i pagamenti.

Propagandisti. — Art. 13. - In ogni regione o provincia può essere nominato dal C. C. uno o più samideani quali propagandisti della FEI (vedi Regolamento).

Comitati Regionali. — Art. 14. - In ogni regione o provincia, qualora il numero dei soci regolarmente iscritti alla FEI e al corrente coi pagamenti superi la cifra di dugencinquanta, potranno sorgere dei Comitati Regionali o Provinciali (vedi Regolamento).

Disposizioni transitorie. — Art. 15. - Il presente statuto è stato compilato dai samideani dott. Angelo Filippetti, Aldo Mandelli e dott. Pier Carlo Monti, per incarico avuto dal Congresso Esperantista Nazionale (ordine del giorno Vaona del 3 ottobre 1920) e sarà valido fino al prossimo Congresso Esperantista Nazionale di Trento.

Milano, 20 ottobre 1920.

Propono de deksejara Samideano al la legantoj de "Itala Esperantisto"

Oni legis sur la novembro numero de tiu ĉi Revuo, ke necesas atingi mil abonantojn al *Itala Esperantisto* por havi sufiĉan monon por vivo de ĝi, kaj mi prezentas la jenan proponon por duobligi la nunan enspezon per la abonoj: mi tre dezirus aŭdi la diversajn opiniojn pri tio ĉi de niaj karaj gesamideanoj.

Jen ĉio: **Ĉiu abonanto varbu novan abonanton!**

Konsideru la grandan helpon por nia Revuo, kiu, kvankam devus duobligi la kvanton de la presataj ekzempleroj, malgraŭ tio atingus ĉiam la duoblan profiton!

Konsideru kia malgranda peno estus por ĉiu samideano varbi **unu** abonanton, inter sia grandnombra amikaro, kaj eĉ inter siaj familianoj!

Konsiderigu, al la varbota persono ke 12 liroj por unu jaro estus preskaŭ sensignifaj; konsiderigu, ke, se li ĉiutage deŝparas 5 centimojn, je la fino de l'jaro li povas aboni la Revuon kaj... donaci 6 lirojn por la bono de la Sankta Katizo!...

Memoru ĉiam, ke nur la manko de mono velkigis la I. E. F. kaj povus revelkigi tiun ĉi belan floron!

Kaj nur kiam la esperantaj organizaĵoj estos *ekonomie* potencaj, nur tiam ili povos sin altrudi antaŭ la okuloj de la publiko!

— Ĉio ĉi estas tute bona — vi diros — sed, kiel ni faros se, malgraŭ la tuta bonvolo, iu samideano ne sukcesas atingi novan rekruton por mia Revuo?

Kaj jen la respondo al tiu antaŭ atendita kontraŭdiro:

- Sendu, do, du abonpagojn! -
Kaj ne ridu! Ne moku antaŭ la ĝusta tempo! Mia propono havas fortikajn kaj firmajn bazojn...

Tio estos kompreneble tute alio ol abonkosta duobligo, ĉar la tiel nomotaj « Duoblabonantoj » rajtos ricevi du ekzemplerojn de la Revuo: unu ĉiufoje kiam unu numero aperas (kiu tre ofte alvenas tre difektita) por la legado, la propagando, por donaci ĝin k. c.; kaj la kolekton de la dua specimeno la Redakcio sendus je la jarfino, kaj ĝi tute bone taŭgos por bonstate kaj bindite belaspekti en la Biblioteko de ĉiu samideano.

Kaj la unikan oferon, kiun oni devus fari por tiu ĉi preferindaĵo, estus... deŝpari 10 cent. anstataŭ 5 ĉiutage...

LUIGI CAMPOLINI
el Torino

Cavoretto, la 6.an de Dec. '920.

L' Esperanto e la Lega delle Nazioni

Sotto gli auspici del Comitato E. Naville si tenne a Ginevra il 6 dicembre u. s. un importante meeting su la lingua internazionale nel grande salone dell'Ateneo di Ginevra.

Parlò prima il senatore Lafontaine, delegato del Belgio alla Lega delle Nazioni e presidente del Congresso mondiale delle Associazioni internazionali, che già a Brusselle sostenne nello scorso agosto la necessità di adottare l'esperanto per le relazioni tra i diversi popoli.

Nessuno poteva meglio di lui trattare tale argomento: infatti egli espose delle nuove geniali osservazioni sulla lingua internazionale, che si impone ai giorni nostri e ha risposto con molta logica e molta finezza alle obiezioni di coloro che non credono alla possibilità d'una lingua artificiale. L'oratore ha diffusamente dimostrato quanto di artificiale vi sia nelle più belle conquiste della moderna civiltà.

Il signor Paolo Moriaud, a nome del Comitato E. Naville, ha ringraziato l'oratore insistendo su la necessità d'una lingua unica per la Società delle Nazioni e specialmente per la sua Assemblea, dove

il bilinguismo attuale, che diverrà domani un vero multilinguismo, cagiona delle gravi perdite di tempo e costituisce un ostacolo alla formazione di una vera unità intellettuale e morale.

Da ultimo il signor Edmondo Privat, dopo aver tradotto in esperanto l'allocuzione precedente, ha risposto alle obiezioni del signor Ernesto Muret e in generale a quelle formulate dagli avversari dell'Esperanto.

(Dal « Journal de Genève », 8-12-920).

Nove Stati favorevoli all'Esperanto

La « Gazette de Lausanne » dell'11 dicembre 1920 scrive:

Ginevra, 10 dic. 1920.

I signori Octavio (Brasile), Lafontaine (Belgio), Hunceus (Cile), Wellington Keo (Cina), Doret (Haiti), Restrepo (Colombia), lord Robert Cecil (Sud Africa), onorevole Schanzer (Italia), il Maharajah del Bawanagar (Indie), Benès (Cecoslovacchia) e l'emiro Zoka-ed-Dowleh (Persia) hanno presentato il seguente progetto di soluzione:

« La Società delle Nazioni, constatando le difficoltà linguistiche che intralciano le relazioni dirette tra i popoli e la necessità urgente di portarvi rimedio per aiutare la buona intesa delle Nazioni;

segue con interesse i tentativi di insegnamento della lingua internazionale Esperanto nelle scuole pubbliche di parecchie Nazioni partecipanti alla Lega;

augura che tale insegnamento diventi generale nel mondo intero affinché tutti i ragazzi di tutti i paesi sappiano ormai almeno due lingue, la loro lingua materna e un mezzo facile e semplice di comunicazione internazionale;

e prega il Segretariato Generale di preparare per la prossima Assemblée una relazione circa i risultati raggiunti finora in questo campo ».

El Rusujo ni ricevis nur **unu** neafrankitan korespondadon el Simbirsk: ni tuj respondis, sed la alsenditajn leteron kaj ĵurnalojn al Simbirsk, al Petrogrado, al Moskvo oni resendis al ni kun enskribo « *Zurück* » aŭ « *Pas de correspondance* ».

Do, ni atendas ĝis kiam la korespondado al kaj reen estos permesata por niaj rusaj gesamideanoj kaj nur represigas tie ĉi la adreson de la Simbirska Esperantista Societo — Strato Leone Tolstoj, 35 - **Simbirsk** (Rusujo).

FEDERAZIONE ESPERANTISTA ITALIANA

COMITATO CENTRALE

Il XIII Congresso Esperantista Universale a Praga.

Il XIII Congresso Esperantista Universale avrà luogo a Praga dal 31 luglio al 6 agosto del corrente anno. Fervono i preparativi e fin d'ora è assicurato il più grande successo a questa adunata delle nostre forze. È noto lo sviluppo raggiunto del nostro movimento in Cecoslovacchia, come in molte altre giovani nazioni, alle quali la necessità di adottare una lingua internazionale per le relazioni politiche e commerciali si è subito imposta.

Il Comitato Centrale della FEI ha già preso accordi col K. K. di Praga per armonizzare con il programma del Congresso Universale quello del VI Congresso Esperantista Nazionale che avrà luogo a Trento pure nell'agosto 1921 e lo svolgimento del **Grande Convegno Turistico Internazionale in Italia**, bandito per tale epoca come escursione dopo il Congresso.

Pubblicheremo al più presto partecolareggiati programmi, oltre la circolare riprodotta in questo numero e già distribuita a tutti i Giornali esperantisti del mondo.

Milano, 15an de januaro 1921.

OFICIALA SCIIGO N. 3.

Ni dissendis al la tutmonda esperantista gazetaro jam du oficialajn sciigojn (n. 1 kaj n. 2) petante represigon.

Ambaŭ rilatis la decidojn de la Kvina Kongreso de la Italaj Esperantistoj (Bologna, 3-5 oktobro 1920), nome la

unua atentigis pri la renovigita organizado de la Italaj Esperantistoj kaj pri la nuna adreso de nia Centra Komitato kaj de la oficiala organo, monata revuo **Itala Esperantisto** (eks-Esperanto Itala Revuo); la dua anoncis grandan Internacian Turistan Kunvenon en Italujo dum *Aŭgusto 1921*, tuj post nia XIII en Praha.

Pri tiu ĉi lasta okazaĵo jen ni aldonas kelkajn detalojn; pluajn informojn ni donos en la aperonta februara Numero.

Do, nia XIII Universala Kongreso de Esperanto okazos de la 31 de Julio ĝis la 6 de aŭgusto en Praha. Kiel postkongresa ekskurso ni proponas al ĉiuj tien veturontoj Gesamideanoj mallongan kaj malkaran vojaĝon tra Italujo laŭ jena plano (provizora):

De Praha oni forveturos la 7an de aŭgusto kaj oni alveturos la 8an en Trento, kie okazos la Sesa Kongreso de la Italaj Esperantistoj. (Du tagojn) La 11an de aŭgusto oni vizitos Rovereton kaj vespere oni estos en Verona; kolosa spektaklo en la antikva roma « Arena ».

Le 12an de aŭgusto oni kuntroviĝos en *Milano* kaj oni formos karavanojn, laŭ la nombro de la partoprenontaj turistoj, ĉu por viziti la urbon ĉu por daŭrigi la rondvojaĝon.

Tiu ĉi efektiviĝos de la 13a matene ĝis la 23a vespere jene:

13an de aŭg. Forveturo de Milano al Génova matene.

14an de aŭg. Forveturo de Génova al Pisa posttagmeze.

15an de aŭg. Matenmanĝo en Pisa kaj forveturo al Roma posttagmeze.

16an de aŭg. Vizitado de la Urbo.

17an de aŭg. » » »

18an de aŭg. Forveturo de Roma al Firenze posttagmeze.

19an de aŭg. Vizitado de la Urbo.

20an de aŭg. Matenmanĝo en Firenze kaj forveturo al Venezia posttagmeze.

21an de aŭg. Vizitado de la Urbo.

22an de aŭg. Matenmanĝo en Venezia kaj forveturo al Trieste posttagmeze.

23an de aŭg. El Trieste forveturo hejmen.

Prezoj de tiu vojaĝo (Agentejo Th. COOK & S.) estas jenaj:

Unuaklase en vagonaro kaj en hoteloj 1580 lirojn.

Unuaklase en vagonaroj kaj duaklase en hoteloj 1305 lirojn.

Duaklase en vagonaroj kaj duaklase en hoteloj 1035 lirojn.

La suprediritaj prezoj enhavas:

la koston de la biletoj laŭ lo vojaĝplano el **Trento** ĝis **Trieste**;

la koston de la hotelaj servoj depost la forveturo el **Milano** ĝis la alveturo al **Trieste**;

la koston de la veturiloj (omnibus) el la stacidomoj ĝis la hoteloj kaj viceversa;

La koston de la maten-, tag- kaj vespermanĝoj depost la forveturo de **Milano** ĝis la alveturo al **Trieste**.

Sendu tuj adreson, aĝon kaj poŝtu fotografiaĵojn, por ricevi senpagan membrokarton, al F. E. I. Via Spiga, 29, Milano, (Italujo).

EDZIĜO. — Dro Ĵosefo Cassarini kum fraŭlino Adria Tellini en Bologna. Korajn bondezirojn.

ALKOHOL kaj LA HEJMO

La mono, kiun oni povas ŝpari el la trinkelspezo, multe povus feliĉigi la hejmon per aldono de nutraĵoj, vestoj kaj aliaj komfortaĵoj. La eminentulo Benjamin Franklin diris: «La abstinenco aldonas al la fajro brulaĵon, al la farunujo farunon, al la monujo monon, al la lando krediton, al la korpo forton, al la hejmo kontentecon, al la cerbo penskapablon kaj al la animo spiriton».

Opinioj de eminentuloj.

Alkoholo estas bongusta veneno.
LORD CHESTERFIELD.

La deveno de preskaŭ ĉiuj krimoj estas la terura tiraneco de la drinkado.
LORD BRAMPTON
(eminenta angla ĵugisto).

Mi kredas, ke nenia alkoholaĵo iam helpis al iu ajn persono.

LORD BERESFORD.

La drinkaĵoj mortigas pli da homoj ol ĉiuj plejnovaj militiloj, kaj ne nur mortigas la korpon, sed ankaŭ la animon kaj spiriton.

LORD WOSELEY.

Se oni povus alturnigi al aliaj metioj la monon elspezitan por drinkaĵoj, ĉiuj industrioj en la mondo ege prosperus.

LORD R. CHURCHILL.

UNIVERSALA SPORT-LIGO.

Dum la V Kongreso de la Italaj Esperantistoj en Bologna estis fondita inter Zamenhofaj Sportistoj *Universala Sport-Ligo*.

La fondintoj celas unuigi per Esperanto ĉiulandajn sportistojn kaj organizi Sportistan Internacion.

La tutmonda Sportistaro esperantista estas petata aliĝi al U. S. L. sendante

sian adreson al Sro *Stefano Pedrazzini* Provizora Ĝenerala Sekretario *Locarno* (Svisujo).

Oni elektos reprezentantojn en ĉiuj landoj kaj pri ĉiuj fakoj.

Dum la Universala Kongreso en Praha oni aranĝos Kunvenon kaj sport konkursojn.

Italujo kaj.

SOTTOSCRIZIONE PERMANENTE

per la diffusione dell'Esperanto in Italia e Colonie (Konstanta monoferado por la divastigo de Esperanto en Italujo kaj en gaj Kolonioj).

Prof. dott. A. Tellini	L.	50,—
Prof. Emilio Duchini	»	20,—
Sig. G. Arnoldi (a mezzo prof. Duchini)	»	20,—
Sig. I. Duchini (id.)	»	25,—
Ing. E. Riganti (id.)	»	50,—
Sig. E. Spallarossa	»	10,—
Prof. A. Alessio	»	38,—
Prof. comun. G. Alessio (a mezzo Alessio)	»	100,—
Loti Alessio (id.)	»	50,—
N. N. Genova (id.)	»	50,—
Nob. Francesco Mario (id.)	»	100,—
Avv. cav. U. Rosanelli (id.)	»	100,—
Ministero Marina, Ufficio Istruzione Nautica	»	500,—
Ing. E. Zanon (a mezzo Alessio)	»	50,—
Ing. B. Bellondini (id.)	»	25,—
Co. A. Brunelli-Bonetti (id.)	»	25,—
Ammir. Umberto Cagni (id.)	»	100,—
Banca Fratelli Mion (id.)	»	100,—
Ing. E. Zammatto (id.)	»	20,—
March. N. Venturi-Ginori (id.)	»	50,—
Luigi Campolini	»	5,—
Sig. Mainardi G.	»	20,—
Sig. Nobile G.	»	10,—
Prof. dott. P. Padulli	»	8,—
Prof. dott. B. Migliorini	»	15,—
Rag. Gastone Florian	»	25,—
Rag. S. Pedrazzini (Vendejo)	»	80,—
Dott. cav. uff. A. Stromboli	»	50,—
Stefano Pedrazzini	»	50,—

Errata corrige:

Nel precedente elenco leggi:

59. Sig. De Masi L. 60.—
Totale L. 2446.70

Donacoj ricevitaĵ.

— «Esperanta Domo»: 500 p.k.

— A. Paolet: 100 Gram. Bianchini.

CAPPUCCINI FRANCESCO, *Gerente responsabile*.
Milano, Cooperativa Grafica degli Operai, via Spartaco, 6

INTERNACIA SPECIMENA FOIRO

EN MILANO

12 - 27 Aprilo 1921

♦♦♦♦♦

Industriistoj!

Mendu tuj pavilonojn ĉe la

ĜENERALA DIREKCIO:

Viale Venezia, 20 - Milano

La eksterlandaj partoprenontoj povas

sin turni al la tieaj Regaj Konsuloj aŭ al

la italaj Komercaj Borsoj!

F. A. R. E.

ANONIMA SOCIETO

FABRIKO DE ELEKTRAJ HEJTIGILOJ

Patentoj Amleto Selvatico

Societa Kapitalo L. 5.000.000 tute pagita

Elektraj termoforoj - Gladilo - Ĉiuspecaj boligiloj
el $\frac{1}{4}$ ĝis 20 litroj - Fornoj - Centraj hejtadiloj -
Fornetoj - Kruĉetoj - Litvarmigiloj - Kafujoj - Teujoj
- Varmigiloj por tolaĵo kaj por banujoj - Rapidaj
varmigiloj (Termorapidi) - Steriliziloj - Gluvarmigiloj
- Lutiloj - Industriaj fornoj. :: :: :: :: ::

KOMPLETAJ INSTALAĴOJ INDUSTRIAJ

Fabriko kaj Administrejo
MILANO

Via Pietro Maroncelli, 14 - Telef. 10-619

Provizejo por Milano
kaj Lombardio

Via Dante, N. 10 — MILANO

G. GUASTALLA kaj K.

ITALIO - 8, Strato Tommaso Grossi - MILANO

GRANDA MAGAZENO

DE

DONACARTIKOLOJ

LASTAJ NOVAĴOJ PRI

VENTUMILOJ

SUNOMBRELOJ

VALIZETOJ

PORCELANAĴOJ UNUAMARKAJ

SPECIALAĴO PRI KORNICOJ